

Справа № 761/43650/21

Провадження № 2/761/4133/2023

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

01 червня 2023 року суддя Шевченківського районного суду м. Києва Мальцев Д.О., розглянувши в порядку спрощеного позовного провадження цивільну справу за позовом ОСОБА_1 до Товариства з обмеженою відповідальністю «Вердикт Капітал», про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню,-

ВСТАНОВИВ:

ОСОБА_1 звернулася до Шевченківського районного суду м. Києва з позовом до Товариства з обмеженою відповідальністю «Вердикт Капітал», в якому просила суд: визнати таким, що не підлягає виконанню, виконавчий напис від 22.06.2021 р. вчинений Приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Остапенком Євгеном Михайловичем, зареєстрований в реєстрі за № 204517.

Свої позовні вимоги обґрунтовує тим, що 11.09.2012 р. між нею та АТ «Альфа-Банк» було укладено кредитний договір № 500303956.

22.06.2021 р. Приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Остапенком Євгеном Михайловичем було вчинено виконавчий напис № 204517 про стягнення з позивача на користь відповідача 37 680,06 грн.

Позивач вважає, що виконавчий напис № 204517 від 22.06.2021 року вчинено Приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Остапенком Євгеном Михайловичем з грубими порушеннями порядку вчинення виконавчих написів нотаріусами, наслідком чого є відкриття неправомірного виконавчого провадження щодо виконання вищевказаного виконавчого напису, яке відкрито на підставі заяви відповідача, у зв'язку з чим звернулася до суду з даним позовом та з заявою про забезпечення позову шляхом зупинення стягнення на підставі виконавчого напису.

Протоколом автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 07.12.2021 матеріали позову передані на розгляд судді Мальцева Д.О.

08 грудня 2021 року ухвалою судді Шевченківського районного суду міста Києва Мальцева Д.О. відкрито провадження у справі, прийнято рішення про розгляд справи за правилами позовного провадження в спрощеному порядку, без повідомлення сторін. Також, вказаною ухвалою відповідачу було встановлено п'ятнадцятиденний строк з дня вручення ухвали для подання відзиву на позовну заяву, а також клопотання про розгляд справи у судовому засіданні з повідомленням сторін.

08.12.2021 Шевченківський районний суд м. Києва своєю ухвалою заяву ОСОБА_1 про забезпечення позову по справі № 761/43650/21 - задоволено повністю. В порядку забезпечення позову зупинено стягнення за виконавчим написом, вчиненим Приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Остапенком Євгеном Михайловичем 22.06.2021 за реєстровим № 204517 про стягнення з ОСОБА_1 на користь Товариства з обмеженою відповідальністю «Вердикт Капітал» заборгованості за Кредитним договором № 500303956 від 11.09.2012, укладеного між АТ «Альфа-Банк» як банком та ОСОБА_1 як позичальником у сумі 37 680,06 грн., до набрання законної сили рішенням суду по справі № 761/43650/21.

13.01.2022 ухвалою судді Шевченківського районного суду міста Києва Мальцева Д.О. клопотання позивача задоволено.

Витребувано у Приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу Остапенка Євгена Михайловича (01001, м. Київ, вул. Мала Житомирська, буд.6/5) завірені належним чином документи, які стали підставою для вчинення виконавчого напису за № 204517 від 22.06.2021, та копію самого виконавчого напису, копію кредитного договору №500303956 від 11.09.2012 року.

Витребувано у ТОВ «Вердикт Капітал» /04053, м. Київ, вул. Кудрявський узвіз, буд. 5-б/ належним чином завірені копії всіх матеріалів, які були подані приватному нотаріусу Київського міського нотаріального округу Остапенку Є.М., та за результатами подання яких було вчинено виконавчий напис № 204517 від 22.06.2021 року.

04.01.2022 на адресу суду від відповідача надійшов відзив на позовну заяву із викладенням заперечень проти неї та клопотання про зменшення витрат на правову допомогу.

Суд, розглянувши подані сторонами документи, повно і всебічно з'ясувавши всі фактичні обставини справи, на яких ґрунтується позов, об'єктивно оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, вважає, що позов підлягає задоволенню з наступних підстав.

Як вбачається з матеріалів справи і це встановлено судом, що 11.09.2012 р. між позивачем та АТ «Альфа-Банк» укладено кредитний договір № 500303956.

Правонаступником усіх прав та обов'язків якого, на підставі Договору факторингу № 29-01/19/02 від 29.01.2019 року є Товариство з обмеженою відповідальністю «Вердикт Капітал».

22.06.2021 було вчинено Приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Остапенком Євгеном Михайловичем виконавчий напис, зареєстрований в реєстрі за № 204517, за яким з позивача на користь відповідача стягнуто заборгованість за кредитним договором, в тому числі: заборгованість за сумою кредиту становить 5 731,59 грн.; заборгованість по несплаченим відсоткам за користування кредитом становить 31 448,47 грн.

Стягнення проводилось з 29.01.2019 р. по 15.06.2021 р.

Загальна сума заборгованості - 37 680,06 грн.

Витребувані у Приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу Остапенка Євгена Михайловича належним чином завірені копії матеріалів нотаріальної справи на підставі яких було вчинено 22.06.2021 виконавчий напис за реєстровим № 204517 - до суду так і не надійшли.

Витребувані у ТОВ «Вердикт Капітал» /04053, м. Київ, вул. Кудрявський узвіз, буд. 5-б/ належним чином завірені копії всіх матеріалів, які були подані приватному нотаріусу Київського міського нотаріального округу Остапенку Є.М., та за результатами подання яких було вчинено виконавчий напис № 204517 від 22.06.2021 року - до суду так і не надійшли.

Згідно постанови приватного виконавця виконавчого округу Луганської області Лиманського В.Ю. від 19.10.2021 відкрито виконавче провадження (ВП № 67177390) за вказаним виконавчим написом.

За приписами ст. ст. [15](#), [16 ЦК України](#), кожна особа має право на захист свого цивільного права у разі його порушення, невизнання або оспорювання. Кожна особа за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу має право звернутися до суду, який може захистити цивільне право або інтерес у один із способів, визначених частиною першою [статті 16 ЦК України](#), або й іншим способом, що встановлений договором або законом.

При цьому, відповідно до [ст. 18 цього Кодексу](#), нотаріус здійснює захист цивільних прав шляхом вчинення виконавчого напису на борговому документі у випадках і в порядку, встановлених законом.

Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами та посадовими особами органів місцевого самоврядування встановлюється [Законом України «Про нотаріат»](#) та іншими актами законодавства України (ч. 1 [ст. 39 Закону «Про нотаріат»](#)). Цим актом є, зокрема, Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затверджений наказом МЮ України 22 лютого 2012р. № 296/5 та зареєстрований у МЮ України 22 лютого 2012р. за № 282/20595 (далі по тексту - Порядок).

Так, згідно зі [ст. 87 Закону України «Про нотаріат»](#) для стягнення грошових сум або витребування від боржника майна нотаріуси вчиняють виконавчі написи на документах, що встановлюють заборгованість. Перелік документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів, встановлюється КМУ.

[Статтю 88 цього Закону України](#) визначено умови вчинення виконавчих написів. Відповідно до приписів цієї [статті Закону](#) нотаріус вчиняє виконавчі написи, якщо подані документи підтверджують безспірність заборгованості або іншої відповідальності боржника перед стягувачем та за умови, що з дня виникнення права вимоги минуло не більше трьох років, а у відносинах між підприємствами, установами та організаціями - не більше одного року. Якщо для вимоги, за якою видається виконавчий напис, законом встановлено інший строк давності, виконавчий напис видається у межах цього строку.

Порядок вчинення нотаріальних дій містить такі самі правила та умови вчинення виконавчого напису (пункти 1, 3 Глави 16 розділу II Порядку).

Згідно з підпунктом 2.1 пункту 2 Глави 16 розділу II Порядку для вчинення виконавчого напису стягувачем або його уповноваженим представником нотаріусу подається заява, у якій, зокрема, мають бути зазначені: відомості про найменування і місце проживання або місцезнаходження стягувача та боржника; дата і місце народження боржника - фізичної особи, місце його роботи; номери рахунків у банках, кредитних установах, код за ЄДРПОУ для юридичної особи; строк, за який має провадитися стягнення; інформація щодо суми, яка підлягає стягненню, або предметів, що підлягатимуть витребуванню, включаючи пеню, штрафи, проценти тощо. Заява може містити також іншу інформацію, необхідну для вчинення виконавчого напису.

У разі якщо нотаріусу необхідно отримати іншу інформацію чи документи, які мають відношення до вчинення виконавчого напису, нотаріус вправі витребувати їх у стягувача (підпункт 2.2 пункту 2 Глави 16 розділу II Порядку). Вчинення виконавчого напису в разі порушення основного зобов'язання та (або) умов іпотечного договору здійснюється нотаріусом після спливу тридцяти днів з моменту надісланих іпотекодержателем повідомлень - письмової вимоги про усунення порушень іпотекодавцю та боржнику, якщо він є відмінним від іпотекодавця. Повідомлення вважається надісланим, якщо є відмітка іпотекодавця на письмовому повідомленні про його отримання або відмітка поштового відділення зв'язку про відправлення повідомлення на вказану в іпотечному договорі адресу (підпункт 2.3 пункту 2 Глави 16 розділу II Порядку).

Крім того, підпунктами 3.2, 3.5 пункту 3 Глави 16 розділу II Порядку передбачено, що безспірність заборгованості підтверджують документи, передбачені Переліком документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів, затвердженим [постановою КМУ від 29 червня 1999р. № 1172](#) (далі по тексту - Перелік документів). При вчиненні виконавчого напису нотаріус повинен перевірити, чи подано на обґрунтування стягнення документи, зазначені у вказаному Переліку документів. При цьому цей Перелік документів не передбачає інших умов вчинення виконавчих написів нотаріусами ніж ті, які зазначені в [Законі України «Про нотаріат»](#) та Порядку.

При цьому, постановою Київського апеляційного адміністративного суду від 22 лютого 2017р. у справі № 826/20084/14, про визнання нечинним і скасування п. 1 та [п. 2 Постанови Кабінету Міністрів України №662 від 26 листопада 2014р.](#), визнано незаконним та нечинним розділ «Стягнення заборгованості з підстав, що виникають з кредитних правовідносин», а відтак Перелік діє в попередній редакції, яка не передбачала можливості вчинення виконавчого напису нотаріусу на нотаріально не посвідченому кредитному договорі, зазначена постанова набула законної сили, при цьому в мотивувальній частині постанови апеляційної інстанції зазначено: «Оскільки оскаржувані положення Змін до переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів, можуть бути застосовані до необмеженого кола фізичних осіб у зв'язку із укладенням ними кредитних договорів та існуванням у них простроченої заборгованості, суд з метою недопущення порушень прав та законних інтересів осіб, що є позичальникам, вважає за необхідне визнати не чинною [постанову Кабінету Міністрів України №662 від 26 листопада 2014р. «Про внесення змін до переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів»](#) в частині, з моменту її прийняття».

Положення [ст. 50 Закону України «Про нотаріат»](#) передбачає, що нотаріальна дія або відмова у її вчиненні, нотаріальний акт оскаржуються до суду. Право на оскарження нотаріальної дії або відмови у її вчиненні, нотаріального акта має особа, прав та інтересів якої стосуються такі дії чи акти.

За результатами аналізу вищенаведених норм можна дійти наступних висновків.

Вчинення нотаріусом виконавчого напису - це нотаріальна дія, яка полягає в посвідченні права стягувача на стягнення грошових сум або витребування від боржника майна. При цьому нотаріус здійснює свою діяльність у сфері безспірної юрисдикції і не встановлює прав або обов'язків учасників правовідносин, не визнає і не змінює їх, не вирішує по суті питань права. Тому вчинений нотаріусом виконавчий напис не породжує права стягувача на стягнення грошових сум або витребування від боржника майна, а підтверджує, що таке право виникло в

стягувача раніше. Мета вчинення виконавчого напису - надання стягувачу можливості в позасудовому порядку реалізувати його право на примусове виконання зобов'язання боржником.

Безспірність заборгованості чи іншої відповідальності боржника - це обов'язкова умова вчинення нотаріусом виконавчого напису ([ст. 88 Закону України «Про нотаріат»](#)). Однак характер правового регулювання цього питання дає підстави для висновку про те, що безспірність заборгованості чи іншої відповідальності боржника для нотаріуса підтверджується формальними ознаками - наданими стягувачем документами згідно з Переліком документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів.

Таким чином, вчинення нотаріусом виконавчого напису відбувається за фактом подання стягувачем документів, які згідно із відповідним Переліком є підтвердженням безспірності заборгованості або іншої відповідальності боржника перед стягувачем. Однак сам по собі цей факт (подання стягувачем відповідних документів нотаріусу) не свідчить про відсутність спору стосовно заборгованості як такого.

Протягом всього часу розгляду справи в суді, стороною відповідача не було надано суду в порушення положень [ст. 76-81 ЦПК України](#), належних і допустимість доказів в обґрунтування того, що Приватному нотаріусу Київського міського нотаріального округу Остапенку Євгену Михайловичу були подані відомості про безспірність суми заборгованості позивача за кредитним договором. При цьому судом враховано, що складена стороною відповідача виписка з особового рахунку позивача не є документом, що підтверджує безспірність суми заборгованості за кредитним договором позивача. Як і відсутні відомості, що сума заборгованості утворилась у зазначений у виконавчому написі час (за період з 29.01.2019 р. по 15.06.2021 р.), при цьому судом враховано термін кредитування, та відповідний ліміт тіла кредиту, який передбачили сторони.

З огляду на наведене та з урахуванням приписів [ст. 15, 16, 18 ЦК України](#), [ст. 50, 87, 88 Закону України «Про нотаріат»](#), захист цивільних прав шляхом вчинення нотаріусом виконавчого напису полягає в тому, що нотаріус підтверджує наявне у стягувача право на стягнення грошових сум або витребування від боржника майна. Це право існує, поки суд не встановить зворотного. Тобто боржник, який так само має право на захист свого цивільного права, в судовому порядку може оспорювати вчинений нотаріусом виконавчий напис: як з підстав порушення нотаріусом процедури вчинення виконавчого напису, так і з підстав неправомірності вимог стягувача (повністю чи в частині розміру заборгованості або спливу строків давності за вимогами в повному обсязі чи їх частині), з якими той звернувся до нотаріуса для вчинення виконавчого напису.

У постанові від 13 жовтня 2021 року у справі № 554/6777/17-ц (провадження № 61-17750св20) Верховний Суд зазначив, що чинне законодавство України не зобов'язує нотаріуса викликати позичальника і з'ясовувати наявність чи відсутність його заперечень проти вимог позикодавця. Проте, право позичальника на захист його інтересів забезпечується шляхом направлення йому повідомлення про заборгованість та необхідність її погашення. Однак, враховуючи те, що нотаріальне провадження є безспірним, для забезпечення такої безспірності нотаріусові бажано з'ясувати у позичальника наявність заперечень щодо вчинення виконавчого напису або сплати ним боргу.

Учинення виконавчого напису в разі порушення основного зобов'язання здійснюється нотаріусом після спливу тридцяти днів з моменту надісланих кредитором повідомлень -

письмової вимоги про усунення порушень боржнику. Повідомлення вважається надісланим, якщо є відмітка на письмовому повідомленні про його отримання.

Матеріали справи відомостей про отримання відповідачем (боржником) відповідного повідомлення не містять.

Аналіз практики Європейського суду з прав людини щодо застосування [ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) (рішення від 21 січня 1999р. в справі «Гарсія Руїз проти Іспанії», від 22 лютого 2007р. в справі «Красуля проти Росії», від 5 травня 2011р. в справі «Ільяді проти Росії», від 28 жовтня 2010р. в справі «Трофимчук проти України», від 9 грудня 1994р. в справі «Хіро Балані проти Іспанії», від 01 липня 2003р. в справі «Суомінен проти Фінляндії», від 7 червня 2008р. в справі «Мелтекс ЛТД (MELTEX LTD) та Mesrop Movsesyan проти Вірменії») свідчить, що право на мотивоване (обґрунтоване) судове рішення є частиною загального права людини на справедливий і публічний розгляд справи та поширюється як на цивільний, так і на кримінальний процес.

Європейський суд з прав людини оцінює ступінь вмотивованості рішення національного суду, як правило, з точки зору наявності в ньому достатніх аргументів стосовно прийняття чи відмови в прийнятті саме тих доказів і доводів, які є важливими, тобто такими, що були сформульовані заявником ясно й чітко та могли справді вплинути на результат розгляду справи.

Аналогічна правова позиція викладена у постанові Верховного Суду України від 05 липня 2017р. №6-887цс17.

Таким чином, у разі вчинення виконавчого напису за відсутності доказів, які б підтверджували факт безспірної заборгованості, такий виконавчий напис має визнаватися таким, що не підлягає виконанню. Звертаючись до суду з вказаним позовом, сторона позивача наголошувала, що приватним нотаріусом при вчиненні виконавчого напису не були враховані положення [ст. 88 Закону України «Про нотаріат»](#).

Оцінюючи належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності, суд приходив до висновку, що вимоги позивача про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню ґрунтуються на вимогах закону, а тому підлягають задоволенню.

Відповідно до п. 1 ч. 2 [ст. 141 ЦПК України](#) стороні, на користь якої ухвалено рішення, суд присуджує з другої сторони понесені нею і документально підтверджені судові витрати, а відтак, суд вважає за необхідне стягнути з відповідача на користь позивача судовий збір у розмірі 908,00 грн. та за подання заяви про забезпечення позову у розмірі 454,00 грн.

Заходи забезпечення позову, встановлені ухвалою Шевченківського районного суду м. Києва від 08.12.2021, продовжують діяти протягом дев'яноста днів з дня набрання вказаним рішенням законної сили.

Керуючись [ст. 4, 5, 12, 13, 17-19, 76-82, 89, 141, 258, 259, 263-266, 268, 274, 352, 354, 355 ЦПК України](#); [ст. 1, 4, 15, 16 ЦК України](#); [ст. 87, 88 Закону України «Про нотаріат»](#); Порядком вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, який затверджений [Наказом Міністерства юстиції України від 22 лютого 2012р. № 296/5](#); [Постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999р. № 1172](#), суд, -

В И Р І Ш И В :

Позов ОСОБА_1 до Товариства з обмеженою відповідальністю «Вердикт Капітал», про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню - задовольнити.

Визнати виконавчий напис, вчинений приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Остапенком Євгеном Михайловичем 22.06.2021 за реєстровим № 204517 про стягнення з ОСОБА_1 на користь Товариства з обмеженою відповідальністю «Вердикт Капітал» заборгованості за Кредитним договором № 500303956 від 11.09.2012, укладеного між АТ «Альфа-Банк» як банком та ОСОБА_1 як позичальником у сумі 37 680,06 грн., таким, що не підлягає виконанню.

Стягнути з Товариства з обмеженою відповідальністю «Вердикт Капітал» /04053, м. Київ, вул. Кудрявський узвіз, буд. 5-Б, код ЄДРПОУ 3699749/ на користь ОСОБА_1 / АДРЕСА_1 , РНОКПП НОМЕР_1 / судовий збір у розмірі 908,00 грн. та судовий збір за подання заяви про забезпечення позову у розмірі 454,00 грн.

Заходи забезпечення позову, встановлені ухвалою Шевченківського районного суду м. Києва від 08.12.2021, продовжують діяти протягом дев'яноста днів з дня набрання вказаним рішенням законної сили.

Рішення суду може бути оскаржене безпосередньо до Київського апеляційного суду шляхом подання апеляційної скарги протягом тридцяти днів з дня його проголошення.

Якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частини судового рішення або у разі розгляду справи (вирішення питання) без повідомлення (виклику) учасників справи, зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови суду апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Суддя: